

Vrienden voor het leven

Uitgeverij Eenvoudig Communiceren | Lezen voor Iedereen

www.eenvoudigcommuniceren.nl

www.lezenvooriedereen.be

Voor meer informatie over *Leeslicht*: www.leeslicht.nl

Vrienden voor het leven is een bewerking van *Le second souffle*
van Philippe Pozzo di Borgo (© Bayard Éditions, 2011)

Tekst: Philippe Pozzo di Borgo

Bewerking in eenvoudig Nederlands: Sonja Markowski

Redactie en vormgeving: Eenvoudig Communiceren

Beeld omslag: © QUAD/Thierry Valletoux

© Uitgeverij Eenvoudig Communiceren

Eerste druk van de geheel herziene uitgave: 2022

Deze titel verscheen eerder onder ISBN 978 90 8696 175 7

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand
of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch,
mechanisch door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN 978 90 8696 727 8

NUR 286

Vrienden voor het leven

*Naar het waargebeurde verhaal
van Philippe Pozzo di Borgo*

INHOUD

- Voorwoord | 6
- Vliegen | 8
- Het ongeluk | 10
- In het ziekenhuis | 12
- Abdel | 15
- 's Ochtends | 18
- Béatrice overlijdt | 20
- Abdels jeugd | 21
- Abdel en de vrouwen | 23
- Abdel en de mannen | 25
- Verboden dingen | 27
- Abdel en de kunst | 30
- Geflitst | 32
- Voor de gek gehouden | 35
- Vrouwen voor mij | 37
- Beschermduivel | 39
- Abdels ondernemingsplan | 40
- Verrassing | 44
- Opluchting | 47
- Eindelijk weer vliegen | 49
- Overwinteren in Marokko | 52
- Khadija | 55
- Verjaardag | 57
- Hoe gaat het nu met Philippe en Abdel? | 60
- Boek en film | 61
- Woordenlijst | 62

Voorwoord

Vrienden voor het leven is het waargebeurde verhaal van de Fransman Philippe Pozzo di Borgo. Philippe is een succesvolle zakenman. Hij is dol op geld, succes en avontuur.

Maar op een dag verandert een ongeluk zijn leven. Philippe is ineens geen sportieve, jonge man meer. Hij is verlamd en zit in een rolstoel. Niets kan hij meer zelf. Hij is 42 jaar.

Philippe heeft een boek geschreven over deze moeilijke tijd. Over de pijn, de angst. En over de bijzondere man door wie hij weer zin in het leven krijgt. Het boek heet *Le second souffle*. Dat betekent 'de tweede adem' in het Nederlands. Het boek kwam in 2001 uit.

In 2010 hebben de Franse filmmakers Olivier Nakache en Eric Toledano het boek verfilmd. De film heet *Intouchables*. Dat betekent in het Nederlands 'onaantastbaar'.

Bijna alles wat je in de film ziet, komt uit Philippes boek. Het is dus echt gebeurd. Maar een paar stukjes hebben de filmmakers zelf bedacht. Deze stukjes lees je ook terug in dit boek in eenvoudig Nederlands.

Moeilijke woorden en uitdrukkingen zijn *schuingedrukt*. Ze worden uitgelegd in de woordenlijst op pagina 62.

Vliegen

Ik hou van *paragliden*. Het avontuur. De vrijheid. Honderden keren heb ik al door de lucht gezweefd. Met de auto rijd ik de bergen in. Ik stop op de mooiste plekken.

Ik til mijn scherm omhoog. Op sommige plaatsen drukt de wind het gras plat. Daaraan kan ik zien waar en wanneer ik het beste kan starten. Ik begin te rennen en spring de lucht in.

In de lucht draai ik een rondje. En nog een. En nog een. Ik schreeuw de longen uit mijn lijf. Dan steek ik een sigaret op. Op mijn koptelefoon hoor ik klassieke muziek. Vaak zing ik tijdens het vliegen heel hard mee met een opera.

Ik blijf eindeloos lang boven. Hoger dan alle andere paragliders. Ver boven de bergtoppen. Tussendoor drink ik wat. Ik zuig aan het rietje dat aan mijn helm vastzit. Als ik trek heb, neem ik een hap van mijn chocoladereep.

Ik bereid me voor op de landing en buig voorover. Mijn scherm schiet naar beneden. Ik ga sneller en sneller. Drieduizend meter hoog. Tweeduizend. Duizend. Ik heb alles onder controle.

De landingsplek komt steeds dichterbij. Mijn scherm opent zich verder en ik land zacht op de grond. Als een vlinder op een bloem.

Dan komt de dag dat alles anders is. Ik land zonder te remmen in het gras. Op dat moment weet ik nog niet dat mijn leven nooit meer hetzelfde zal zijn.

Het ongeluk

Ik lig op mijn buik op een helling. Blijkbaar ben ik bewusteloos geweest. Om me heen zie ik mijn vrienden staan. Eentje graaft een gat in het gras, bij mijn neus. Zo kan ik beter ademen. Dan roept hij met zijn *portofoon* medische hulp in. Hij is boos. Het gaat niet zoals hij wil. Iets met een helikopter.

Waarom vraagt iedereen of ik nog kan ademen? Waarom helpt niemand me omhoog? Waarom raakt niemand me aan? Een grassprietje kietelt in mijn neus. Ik nies en moet lachen. Een andere vriend praat raar tegen me. Alsof ik een kind ben. Hij trilt helemaal.

Dan merk ik dat ik me niet kan bewegen. Ik raak weer bewusteloos. Pas door het lawaai van de helikopter schrik ik wakker. Er staat een sterke wind. De helikopter kan nauwelijks stilhangen in de lucht. Een arts en een brandweerman springen naar beneden.

Ik voel niets.

Ze leggen me op een brancard. Boven mij zie ik de lucht en de helikopter.

Langzaam begin ik het te begrijpen.

Iemand gooit een touw vanuit de helikopter naar beneden. Ik roep mijn vriend bij me. Hij moet Béatrice bellen, mijn vrouw. Ze moet weten dat ik van haar houd. Dat ze alles voor mij is. Dat ze mijn leven is. Ik vind het nu al erg dat ze zal huilen. Net als onze twee kinderen en mijn ouders.

Dan geef ik mijn vriend het nummer van mijn secretaresse. Zij moet de afspraken voor de komende dagen afzeggen.

Ik ga met de helikopter de lucht in. Mijn vrienden laat ik achter. Iemand zet een *zuurstofmasker* op mijn gezicht.

In het ziekenhuis

We landen op het dak van het ziekenhuis. Ik word snel door de gangen geduwd. Iedereen zegt van alles tegen me.

‘Genoeg gepraat! We hebben haast’, hoor ik een man zeggen. Het moet de chirurg zijn. Hij zal me opereren. ‘Zijn kans om te overleven is een op vijf’, zegt de chirurg tegen mijn vrouw en mijn ouders. Dan hoor ik lange tijd helemaal niets meer.

Ik kan niet zelf ademen. De artsen sluiten me aan op een machine. Die moet me helpen met ademen. Ze geven me veel medicijnen. Daardoor raak ik in een *kunstmatig coma*. Dat kan niet anders. Want anders vecht mijn lijf tegen de beademingsmachine.

Na een maand word ik wakker gemaakt. Heel langzaam kom ik weer bij. Ze vertellen me dat Béatrice de hele tijd bij me heeft gezeten. Mijn lieve vrouw. Ze heeft me eindeloos verhalen verteld. Ze was er gewoon. Terwijl ze zelf al jaren ziek is. Kanker. En toch heeft ze genoeg kracht om mij te steunen. Ze houdt me in leven.

Maar ik mag nog lang niet naar huis. Een heel jaar verblijf ik in ziekenhuizen en *revalidatiecentra*.

Het ongeluk heeft mijn wervelkolom beschadigd. Vanaf mijn nek naar beneden ben ik verlamd. Alleen mijn hoofd kan ik bewegen. Deze verlamming heet *tetraplegie*.

Ik kan wel praten. Maar mijn armen en benen voel ik niet. Zelfs met ademen heb ik moeite. Want ik voel ook mijn borstspieren niet. Daardoor moet ik anders leren ademen, met mijn *middenrif*. Dat is best moeilijk.

Ik wil niet verlamd zijn. Gehandicapt. Ik kan het niet geloven. Soms denk ik dat ik gek word. Wat heeft mijn leven zo nog voor zin?

Op een nacht wil ik zelfmoord plegen. Maar dat is niet zo makkelijk voor iemand die verlamd is. Ik krijg zuurstof door een slang. Ik wiebel hard met mijn hoofd en het lukt: de slang valt eruit. Maar de machine begint meteen te piepen. Alarm. De verpleegkundigen komen en alles is weer zoals het was.

Alleen door Béatrice lukt het me om een beetje vooruit te kijken. Ze is er altijd voor me. Ze helpt me. En ik doe echt mijn best. Eerst kan ik alleen maar liggen in mijn rolstoel. Bij mijn kin zit een stuurknuppel.

Daarmee kan ik zelf bepalen waar ik naartoe rijd.
Maandenlang oefen ik met zitten. Eindelijk kan ik
mijn hoofd zelf omhooghouden.
Dan mag ik naar huis.

Abdel

In mijn villa in Parijs kan ik niets alleen. Bij alles heb ik hulp nodig: aankleden, uitkleden, eten, tandenpoetsen.

Ik moet een verpleegkundige hebben. Een man die er altijd voor me kan zijn. Die me kan optillen en die op me let. Béatrice is inmiddels te zwak om me te helpen.

Dus zet ik een advertentie. Negentig mannen reageren. Sommigen nodig ik uit voor een sollicitatiegesprek. De meesten dragen een net jasje. Ze zien er verzorgd uit.

Ik vraag waarom ze voor mij willen werken. En wat ze tot nu toe hebben gedaan. Hun antwoorden zijn saai. Ja, sommigen hebben veel ervaring. Maar niemand maakt echt indruk op me.

Ineens hoor ik: 'Ik heb een handtekening nodig!' Een man komt mijn kantoor binnengestormd. 'Om te bewijzen dat ik gesolliciteerd heb. Voor de Sociale Dienst. Anders krijg ik geen uitkering meer! Krijg ik nou een handtekening of niet?' Hij wordt steeds ongeduldiger.

'Dat gaat niet zo makkelijk', antwoord ik.

'Waarom niet?', vraagt de man.

Blijkbaar heeft hij nog niet gezien dat ik verlamd ben. Ik rijd met mijn rolstoel een stukje naar hem toe. Dan begrijpt hij het.

‘Dat is niet zo mooi’, zegt hij, rustiger.

De man is niet langer dan 1 meter 70. Maar hij ziet er sterk uit. Veel ervaring heeft hij niet. En hij ziet er ook niet uit als een typische verpleegkundige. Maar ik mag hem wel. Hij zegt wat hij denkt. En niet wat hij denkt dat ik wil horen. Hij is gewoon zichzelf. Hij mag morgen terugkomen.

‘Voor een handtekening’, zeg ik tegen hem.

De man heet Abdel. De volgende dag is hij er inderdaad weer. Mijn secretaresse laat hem het huis zien. Ze legt uit hoe mijn dag eruitziet. Ik heb allang besloten. Abdel moet mijn verpleegkundige worden. Ook al zullen andere mensen mij voor gek verklaren.

‘Kun je werken? Op tijd komen? Ben je betrouwbaar?’, vraag ik.

‘Haha, u heeft wel humor’, antwoordt Abdel.

Ik plaag hem een beetje. ‘Wedden dat je het geen twee weken volhoudt bij mij?’

Daar kan Abdel niet tegen. Hij is trots en wil bewijzen dat hij wél kan werken.

Dus gaat hij in de *studio* op de bovenste verdieping wonen. Ik betaal hem goed. Hij krijgt eten, en zijn was wordt gedaan. In ruil daarvoor moet hij er altijd voor me zijn.

's Ochtends

Ik word wakker. Het is een ochtend als alle andere. Naast mijn bed hangt een zakje. Daarin wordt mijn urine opgevangen. Door mijn verlamming kan ik niet naar de wc. Na het urinezakje moeten mijn darmen leeggemaakt worden. Ook dat gaat niet meer vanzelf. Voor mij is het niets nieuws. Maar Abdel ziet het niet zitten.

‘Uw darmen leegmaken? Nooit! Dat doe ik echt niet!’, zegt hij woedend. ‘Hoe kunt u zoiets van me vragen?’

Maar op een gegeven moment doet hij het toch. Het moet nou eenmaal.

Daarna doucht hij mij. Op het douchestoeltje raak ik bijna bewusteloos. Ik heb dat vaker meegemaakt. Het komt doordat mijn bloedsomloop niet goed werkt.

Het wordt zwart voor mijn ogen. Ik hoor niets meer. Ik voel niets. Alleen een beetje koude lucht. Mijn hoofd knikt naar voren.

Dan hoor ik het geluid van de douche. Ik voel het water op mijn gezicht. Ik ben er weer.

Abdel leunt naar voren. Zijn hoofd raakt mijn borst. Hij zet zich schrap tegen mijn benen en slaat zijn sterke armen om me heen.

Dan leunt hij achterover en tilt me op.
In het raam zie ik ons spiegelbeeld. Ik zie mezelf van
de achterkant. Het lijkt alsof ik gewoon sta.
Vroeger was ik een knappe man. Daar is nog maar
weinig van over.

Door het optillen stroomt het bloed naar mijn
benen, weg uit mijn hoofd. Bijna raak ik weer
bewusteloos. Abdel legt me op bed.